

NACRT

**Etički kodeks za organizacije civilnog društva
u Bosni i Hercegovini**

Sarajevo, januar, 2017. godine

ETIČKI KODEKS ZA ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA U BIH

U cilju uspostavljanja mehanizma za samoregulaciju unutar zajednice organizacija civilnog društva u BiH donosi se Etički kodeks za organizacije civilnog društva (OCD) u BiH (u daljnjem tekstu: Kodeks) kojim se utvrđuje skup vrijednosti i principa kojih će se u svom radu i ostvarivanju ciljeva pridržavati potpisnice Kodeksa.

Potpisnice Kodeksa dobrovoljno potpisuju Kodeks i time preuzimaju obavezu da će poštivati i pridržavati se vrijednosti, principa i standarda ponašanja utvrđenih Kodeksom.

Kodeks prezentira principe i vrijednosti koji podrazumijevaju dobrobit za grupe ljudi ili društvo u cjelini, odnosno prvenstveno javni interes. Kao pojedinci imamo odgovornost prema društvu u kojem živimo i ona se odražava kroz naše aktivno lično zalaganje za vrijednosti koje su opšteprihvaćene, koje poštujemo i djelujemo za društvenu promjenu kakvu želimo da postignemo. Kao nevladine i neprofitne organizacije odgovorni smo za svoj rad i rezultate kako prema našim korisnicima i partnerima tako i prema građanima, javnosti i zajednicama u kojima živimo i radimo.

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

PRINCIPI I STANDARDI PONAŠANJA

1. NEPROFITNOST

- 1.1. Ideje kojima se vodimo nisu usmjerene na ličnu korist već na dobrobit veće grupe ljudi i društva u cjelini

2. PRAVEDAN ODNOS I JEDNAKOST

- 2.1. U našem djelovanju poštujemo i promoviramo najviše međunarodne standarde u oblasti zaštite ljudskih prava.
- 2.2. U svim našim aktivnostima i odnosima sa korisnicima, zainteresiranim partnerima, članovima lokalne zajednice i javnošću u cjelini promovisamo i dosljedno primjenjivati jednakost i ravnopravnost, bez obzira na vjeroispovijest, spol, dob, klasnu, socijalnu, etničku, nacionalnu, religijsku, političku ili bilo kakvu drugu pripadnost ili opredijeljenost.
- 2.3. Poštujemo prava svojih zaposlenih i naših članova, kao i interna dokumenta, pravila i procedure formiramo tako da su u skladu s relevantnim međunarodnim i nacionalnim dokumentima o poštovanju ljudskih prava. Odnosimo se prema zaposlenima i volonterima s poštovanjem i dostojanstvom, vodimo računa o zdravlju i socijalnoj sigurnosti, ulažemo u njihov razvoj i omogućavamo da iskoriste potencijale, trudimo se da adekvatno nagradimo njihov trud. Vodimo računa o zaštiti prava svojih članova i korisnika naših usluga.
- 2.4. U organizaciji vodimo računa o principu subsidiarnosti, težimo da donosimo odluke o pitanjima vezanim za naše korisnike uz njihovo aktivno učešće te da ih uključujemo u sve procese koji se odnose njih.
- 2.5. Zabranjena je direktna i indirektna diskriminacija na osnovu spola i spolne orijentacije.

3. PROFESIONALNOST

- 3.1 Posvećeni smo stalnom unaprijeđivanju kvaliteta našeg rada. U radu angažujemo kompetentne osobe, ažurni smo, informisani, poštujemo principe dobre komunikacije.
- 3.2 U radu sa institucijama, organizacijama i drugim licima sa kojima surađujemo rukovodimo se principima kompetentnosti, uzajamnog uvažavanja, poštovanja i tolerancije.
- 3.3 Ispunjavamo obećanja i obaveze koje preuzimamo te ne prihvatamo one za koje znamo da ih nećemo moći realizovati.
- 3.4 Povjerenim sredstvima upravljamo odgovorno i efektivno
- 3.5 Pri prikupljanju sredstava vodimo računa o ciljevima, programima i realnim potrebama i kapacitetima organizacije te apliciramo samo za sredstva i aktivnosti koja su uskladu sa našim ciljevima i programima.

4. TRANSPARENTNOST , ODGOVORNOST I JAVNOST U RADU

- 4.1. Smatramo da smo za svoj rad odgovorni prema javnosti i stoga sve aspekte svog rada činimo dostupnim bilo da je reč o aktivnostima, rezultatima ili finansijskim sredstvima. Kompetentnost upravljačkih struktura garantuje kvalitetno upravljanje organizacijom i pridržavanja principa koji su definisani Kodeksom.
- 4.2 U odnosima sa organima vlasti, korisnicima naših usluga, javnošću, donatorima i drugim potencijalnim partnerima smo transparentni i odgovorni. Informacije o našim aktivnostima, rezultatima, te izvorima finansiranja činimo javnim i dostupnim.
- 4.2 Suzdržavamo se od aktivnosti i izbjegavamo situacije u kojima može doći do sukoba ličnih i profesionalnih interesa. Ulažemo napore i uspostavljamo procedure da sve postojeće i potencijalne sukobe interesa na vrijeme prepoznamo i spriječimo, odnosno korigujemo, tako da ni u jednoj situaciji ne nanesu štetu organizaciji, našim korisnicima, partnerima, suradnicima i imidžu organizacije u javnosti. Sukob interesa može nastati kako zbog izbjegavanja ličnih gubitaka tako i radi sticanja lične koristi – bilo finansijske ili neke druge. Transparentnost odlučivanja podrazumijeva podršku objektivnim kontrolama uspostavljanja sistema za izjašnjavanje o sukobu interesa.
- 4.4 Privrženi smo i insistiramo na provedbi i vladavini zakona u BiH.

5. SLOBODA IZRAŽAVANJA I OKUPLJANJA

- 5.1 Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javnosti, drugih organizacija ili vlasti.
- 5.2 Svako ima pravo na slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja sa drugima radi zaštite svojih interesa
- 5.3 Sloboda izražavanja i okupljanja ne smije narušiti ustavni poredak BiH.

6. NEZAVISNOST

- 6.1. Nezavisni smo u odlučivanju i ostvarivanju svojih ciljeva, aktivnosti i programa.
- 6.2 Uspostavljamo procedure i pravila za rad koji sprečavaju donošenje odluka koje nisu u skladu sa našim vrijednostima ili onima što ne doprinose društvenoj promjeni koju želimo da postignemo.

7. KOMUNIKACIJA I SARADNJA

- 7.1. U svim našim aktivnostima zalažemo se za jačanje duha i atmosfere saradnje, promovišući i dosljedno se pridržavajući standarda utvrđenih u ovom Kodeksu, kao osnovnom mjerilu naših odnosa unutar civilnog društva te odnosima sa javnošću.
- 7.2. U našim aktivnostima i odnosima sa trećim licima, promoviramo kulturu dijaloga te poštujemo principe nenasilne komunikacije i promovisanja kulture argumentovanog dijaloga.

8. PRINCIP MEĐUSOBNOG UVAŽAVANJA I SOLIDARNOSTI

- 8.1. Odnosi među organizacijama civilnog društva počivaju na uzajamnom uvažavanju i dijalogu, solidarnosti i nenasilnom rješavanju sporova.
- 8.2. Potpisnice Kodeksa djeluju nezavisno i samostalno te međusobno razvijaju programe, partnerstva i saradnju u oblastima njihovog djelovanja, koje nisu u suprotnosti sa odredbama ovog Kodeksa;
- 8.3. Organizacije će se pridržavati strukovnog etičkog kodeksa ukoliko takav postoji.

9. JAVNOST KODEKSA

- 9.1. Kodeks je otvoren za dalju diskusiju i unaprijeđenje i poslije inicijalnog usvajanja i potpisivanja, ukoliko udruženja prilikom njegove primjene ukažu da je potrebno da se mijenja. Sve zainteresovane organizacije mogu pristupiti Etičkom kodeksu popunjavanjem Pristupnice koja se može preuzeti na www.civilnodrustvo.ba
- 9.2. Kodeks je objavljen na www.civilnodrustvo.ba te na web stranicama svih potpisnica Kodeksa koje tako odluče.